

**Stichting Boerderijenfonds
G. Op den Akker
Hakkertsweg 27
7451LR HOLTEN**

Jaarrekening 2023

**Stichting Boerderijenfonds
G. Op den Akker
Hakkertsweg 27
7451LR HOLTEN**

Jaarrekening 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Accountantsrapport

1.1	Samenstellingsverklaring van de accountant	3
1.2	Algemeen	5
1.3	Resultaatvergelijking	6
1.4	Financiële positie	9
1.5	Grafieken	10

2. Bestuursverslag

2.1	Bestuursverslag	12

3. Jaarrekening

3.1	Balans per 31 december 2023	20
3.2	Staat van baten en lasten over 2023	22
3.3	Toelichting op de jaarrekening	23
3.4	Toelichting op de balans	27
3.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	30

1. ACCOUNTANTS RAPPORT

Radgiver B.V.

Hooghoudtstraat 2 | 9723 TG Groningen

050 - 211 26 26 | info@radgiver.nl

www.radgiver.nl

KvK 641 04 818

IBAN NL04 RABO 0306 3962 11

BTW NL85 55 24 169 B01

Referentie: 250

Groningen, 04-06-2024

Betreft: jaarrekening 2023

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2023 van uw stichting.

De balans per 31 december 2023, de staat van baten en lasten over 2023 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening 2023 vormen, alsmede de overige gegevens zijn in dit rapport opgenomen.

1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting Boerderijenfonds te gemeente Deventer is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten".

Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Boerderijenfonds.

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Groningen, 04-06-2024
Radgiver Accountancy B.V.
namens deze,

w.g.
T. Bos RA

1.2 Algemeen

Oprichting

Blijkens de akte d.d. 6 februari 2020 werd de Stichting Boerderijenfonds per genoemde datum opgericht.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 77260228.

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Boerderijenfonds wordt in artikel 2 van de statuten als volgt omschreven:

- a. het (doen) bevorderen en stimuleren van het behoud van historische boerderijen, erven en landerijen in Nederland, door middel van herbestemming, verduurzaming en restauratie, mede ter bevordering van een toekomstbestendige inrichting van het platteland;
- b. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Bestuurders

- A.A. Peters
- A.E. Van Arkel
- L. Thijssen
- J.J. de Jong

Bedrijfsvoering

De directie wordt gevoerd door:

B.M.T. Op den Akker

Beloningsbeleid

Bestuursleden van Stichting Boerderijenfonds ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

De leden van de beoordelingscommissie ontvangen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen alsmede een reiskostenvergoeding.

De medewerkers van het bureau worden betaald als zzp'er volgens een marktconform uurloon.

1.3 Resultaatvergelijking

Ter analyse van het resultaat van de stichting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de staat van baten en lasten.

	2023		2022	
	€	%	€	%
Baten	945.154	100,0%	853.086	100,0%
Activiteitenlasten	869.484	92,0%	735.931	86,3%
Bruto exploitatieresultaat	75.670	8,0%	117.155	13,7%
Kosten uitbesteed werk	82.095	8,7%	78.572	9,2%
Overige personeelskosten	3.018	0,3%	2.429	0,3%
Huisvestingskosten	828	0,1%	708	0,1%
Marketingkosten	71.870	7,6%	1.572	0,2%
Kantoorkosten	6.418	0,7%	2.422	0,3%
Algemene kosten	17.039	1,8%	6.860	0,8%
Overige kosten	-	0,0%	1.988	0,2%
Beheerslasten	181.268	19,2%	94.551	11,1%
Exploitatieresultaat	-105.598	-11,2%	22.604	2,6%
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	77.496	8,2%	9.099	1,1%
Rentelasten en soortgelijke kosten	-182	0,0%	-1.050	-0,1%
Som der financiële baten en lasten	77.314	8,2%	8.049	1,0%
Resultaat	-28.284	-3,0%	30.653	3,6%

1.3 Resultaatvergelijking

Het resultaat 2023 is ten opzichte van 2022 gedaald met € 58.937. De ontwikkeling van het resultaat 2023 ten opzichte van 2022 kan als volgt worden weergegeven:

	€	€
Het resultaat is gunstig beïnvloed door:		
<i>Stijging van:</i>		
Baten	92.068	
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	68.397	
<i>Daling van:</i>		
Vrije kostenrubriek A	1.988	
Rentelasten en soortgelijke kosten	868	
		163.321
Het resultaat is ongunstig beïnvloed door:		
<i>Stijging van:</i>		
Activiteitenlasten	133.553	
Lonen en salarissen	3.523	
Overige personeelskosten	589	
Huisvestingskosten	120	
Verkoopkosten	70.298	
Kantoorkosten	3.996	
Algemene kosten	10.179	
		222.258
Daling resultaat		58.937

1.3 Resultaatvergelijking

Ter analyse van het resultaat van de stichting ten opzichte van de begroting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de staat van baten en lasten.

	2023		Begroting 2023	
	€	%	€	%
Baten	945.154	100,0%	58.300	100,0%
Activiteitenlasten	869.484	92,0%	-	0,0%
Bruto exploitatieresultaat	75.670	8,0%	58.300	100,0%
Lonen en salarissen	82.095	8,7%	86.500	148,4%
Overige personeelskosten	3.018	0,3%	4.200	7,2%
Huisvestingskosten	828	0,1%	1.500	2,6%
Verkoopkosten	71.870	7,6%	85.000	145,8%
Kantoorkosten	6.418	0,7%	6.950	11,9%
Algemene kosten	17.039	1,8%	17.650	30,3%
Overige kosten	-	0,0%	1.500	2,6%
Beheerslasten	181.268	19,2%	203.300	348,8%
Exploitatieresultaat	-105.598	-11,2%	-145.000	-248,8%
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	77.496	8,2%	-	0,0%
Rentelasten en soortgelijke kosten	-182	0,0%	-800	-1,4%
Som der financiële baten en lasten	77.314	8,2%	-800	-1,4%
Resultaat	-28.284	-3,0%	-145.800	-250,2%

1.4 Financiële positie

Ter analyse van de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

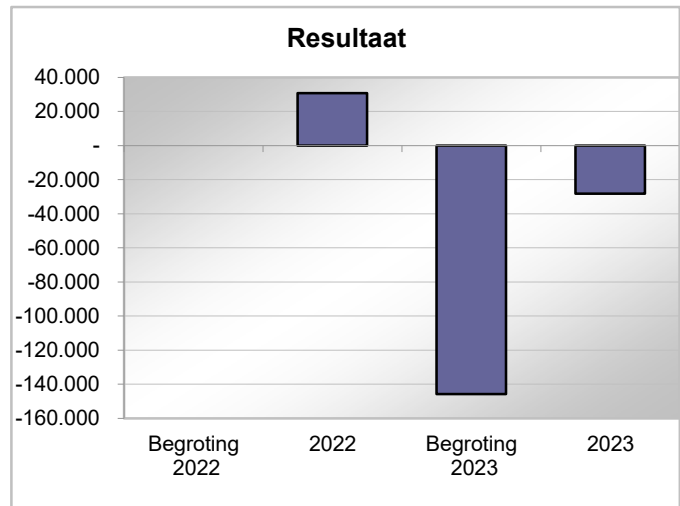
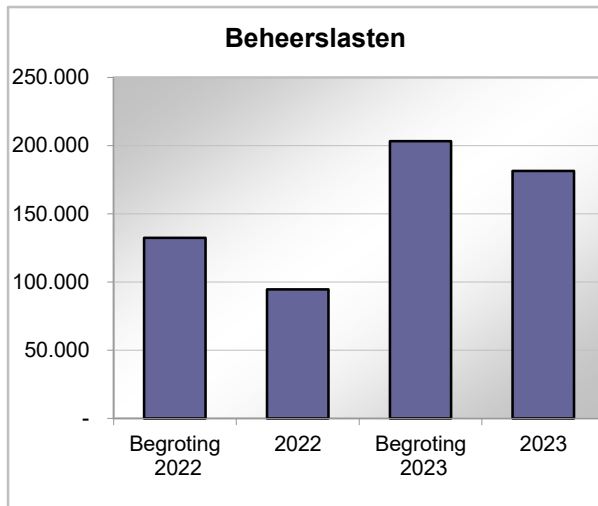
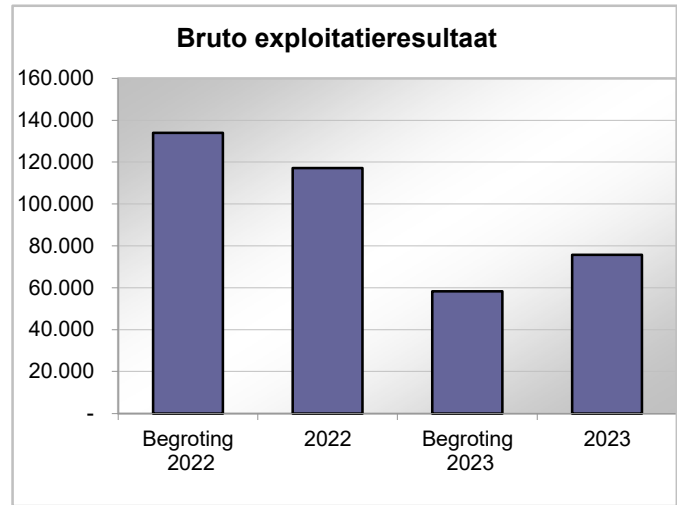
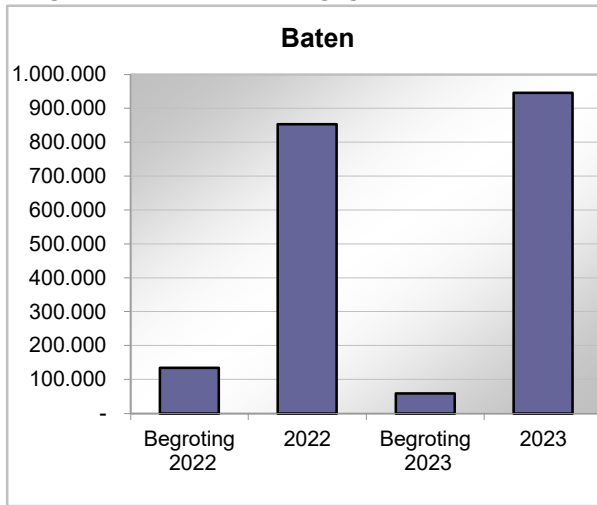
	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Op korte termijn beschikbaar:				
Vorderingen	86.595		-	
Liquide middelen	<u>147.757</u>		<u>189.704</u>	
Liquiditeitssaldo		234.352		189.704
Af: kortlopende schulden		<u>146.470</u>		<u>70.118</u>
Werkkapitaal		<u>87.882</u>		<u>119.586</u>
Vastgelegd op lange termijn:				
Materiële vaste activa	<u>3.420</u>		<u>-</u>	
		<u>3.420</u>		<u>-</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen		<u>91.302</u>		<u>119.586</u>
Deze financiering vond plaats met:				
Eigen vermogen		<u>91.302</u>		<u>119.586</u>
		<u>91.302</u>		<u>119.586</u>

Blijkens deze opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2023 ten opzichte van 31 december 2022 gedaald met € 31.704.

1.5 Grafieken

De grafieken worden weergegeven in €.

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Bestuursverslag

Voorwoord Jaarverslag 2023

In 2023 trok het Boerderijenfonds het land in met de expositie Iconen van het platteland, historische boerderijen op weg naar de toekomst. Hierin werd aandacht geschonken aan het verleden, heden en de toekomst van de historische boerderij in de context van het veranderende platteland. De expositie wijst op de kansen die herbestemming van boerderijen biedt voor het versterken van de leefbaarheid van het platteland. Geen nostalgie, maar de blik gericht op de toekomst met oog voor de geschiedenis. De tentoonstelling was niet alleen een middel om een breed publiek te bereiken, maar ook om overheden nogmaals te attenderen op het belang van agrarisch erfgoed voor een geslaagde transitie van het landelijk gebied.

Dit jaar liep ook de eerste termijn van het Boerderijenfonds af. In vier jaar tijd ontvingen 25 projecten een bijdrage uit het fonds. In 2023 werden hiervan 7 projecten opgeleverd. Ze laten een breed scala aan herbestemmingen zien: van klooster nieuwe stijl tot natuurinclusieve boerderij, van hospice tot plek voor cultuur- en natuurbeleving, van educatieve plek tot landgoedlodges. Samen tonen deze projecten aan dat agrarisch erfgoed met nieuwe functies een wezenlijke rol kan spelen bij de ontwikkeling van het landelijk gebied.

In 2024 gaat het Boerderijenfonds de tweede termijn in tot 2026. Het zal duidelijk zijn dat het agrarisch erfgoed ook daarna aandacht behoeft. In het tumult van alle veranderingen zijn de historische boerderijen de iconen van het platteland ie verleden en toekomst kunnen verbinden.

Doel en organisatie

Boerderijenfonds

In maart 2020 ging het Boerderijenfonds van start als stimuleringsfonds voor herbestemming, restauratie en verduurzaming van agrarisch erfgoed. Het is een initiatief van de stichting Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN), die hiervoor een samenwerking is aangegaan met het Nationaal Restauratiefonds (NRF). Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) maakte de start van het Boerderijenfonds mogelijk met een bijdrage van 5 miljoen euro voor de periode 2020-2023. 2023 is het laatste jaar uit deze eerste termijn.

Missie en doelstelling

De missie van het fonds is het stimuleren van het behoud en gebruik van agrarisch erfgoed ter bevordering van een toekomstbestendig platteland.

De doelstelling van het fonds is tweeledig:

1. Immateriële en materiële ondersteuning bij het realiseren van herbestemmingsprojecten van agrarisch erfgoed. De ondersteuning is bedoeld voor projecten die nadrukkelijk een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland en die van meerwaarde zijn voor de eigen leefomgeving.
2. Kennisontwikkeling en -verspreiding voornamelijk gericht op eigenaren, adviseurs en overheden. De praktijkervaring die is opgedaan in de gerealiseerde projecten wordt belicht tegen de achtergrond van de voor de plattelandsontwikkeling relevante thema's.

2.1 Bestuursverslag

Organisatie

Het Boerderijenfonds is een stichting volgens het bestuur-model en volgt daarbij de richtlijnen van de Governance Code Cultuur. Het bestuur vormt deels een personele unie met het dagelijks bestuur van Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN). AEN is de ontvanger van de door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE, namens OCW) toegekende subsidie en besteedt de uitvoering uit aan Stichting Boerderijenfonds.

De uitvoering van het fonds vindt plaats door een klein bureau (0,6 fte) met twee medewerkers: Gitta op den Akker (directeur) en Marieke van Bommel (secretaris). Marieke van Bommel volgde vanaf 1 januari 2023 Miranda Maring op, die helaas wegens ziekte haar werk voor het fonds niet heeft kunnen voortzetten. Het fonds heeft geen kantoor en werkt hoofdzakelijk digitaal. Beide medewerkers werken op uurbasis vanuit eigen werkruimte. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur zijn vastgelegd in een directiestatuut.

Het fonds werkt in opdracht van AEN nauw samen met het Nationaal Restauratiefonds op het gebied van de financiële afhandeling van aanvragen en communicatie. De wijze van samenwerken is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met bijbehorende uitvoeringsbepalingen. De aanvragen worden beoordeeld door een beoordelingscommissie waarin een breed scala aan expertises is vertegenwoordigd: ruimtelijke ordening, landschap, erfgoed, financiën, verduurzaming en vastgoed- en gebiedsontwikkeling. De beoordelingscommissie is onafhankelijk in de uitvoering van haar taak. De werkwijze en procedure met betrekking tot de beoordeling van aanvragen door de beoordelingscommissie zijn vastgelegd in een reglement dat door de commissieleden is ondertekend.

Op de website van het Boerderijenfonds zijn de statuten en het beoordelingsreglement in te zien.

Werkzaamheden 2023

Informatievoorziening en kennisverspreiding

Eén van de belangrijkste taken van het bureau is informatievoorziening aan potentiële aanvragers, overheden en belanghebbende organisaties. Dat gebeurt telefonisch of per e-mail. De meeste eigenaren die contact zoeken zijn daadwerkelijk een herbestemming aan het voorbereiden en willen weten of ze in aanmerking komen voor een bijdrage uit het fonds. Een klein aantal vragen is afkomstig van derden (zoals gemeentes, adviseurs, erfcoaches en architecten) die meer willen weten over de doelstelling en voorwaarden van het fonds, of van eigenaren die generieke informatie over hun monumentale boerderij zoeken (deze mensen worden op weg geholpen).

In de aanloop naar een aanvraagronde gaat veel tijd gaat zitten in het beantwoorden van vragen van aanvragers. Het fonds vindt het van belang dat ook aanvragers die weinig ervaring hebben met fondsenwerving de kans krijgen een goede aanvraag in te dienen. Toegankelijkheid en maatwerk zijn daarom van groot belang in de contacten tussen bureau en aanvragers. Een goede voorbereiding van de aanvragen ondersteunt daarnaast de beoordelingscommissie bij haar werk.

Een tweede doel van het Boerderijenfonds is kennisontwikkeling en -verspreiding. Daarbij richt het fonds zich in eerste instantie op boerderij-eigenaren, betrokken partijen (zoals architecten, bouwkundigen, plattelandscoaches, ervenconsulenten, makelaars, rentmeesters) en overheden (met name gemeentes en provincies). De focus ligt op de praktische kennis die is opgedaan in de herbestemmingsprojecten van aanvragers, en op het wegwijs maken in regelingen, organisaties en de juiste contactpersonen.

De opgedane kennis wordt ook ingezet om te wijzen op de kansen die herbestemming van agrarisch erfgoed biedt ter bevordering van de leefbaarheid van het platteland, zoals in het programma Boerderij in beweging.

2.1 Bestuursverslag

Aanvraagronde en beoordeling

De deadline voor het indienen van aanvragen was 1 september 2023. Deze vijfde ronde was de laatste ronde in de periode 2020-2023. Er werden tien aanvragen ingediend. De commissievergadering vond plaats in vergadercentrum Eenhoorn in Amersfoort op 24 oktober 2023. De commissie beoordeelde vier aanvragen positief voor honorering, voor een totaalbedrag van 765.500 euro. Deze beoordeling werd door het bestuur overgenomen. Voor een overzicht van de gehonoreerde aanvragen.

Wat in deze ronde opviel was het aantal vergelijkbare projecten. Bij 8 projecten gold de aanvraag de herbestemming van de schuur naar een toeristisch/recreatieve functie. Er werd in totaal ruim twee keer meer aangevraagd dan het beschikbare budget.

Netwerk

Het netwerk van het Boerderijfonds wordt in eerste instantie gevormd door de boerderijstichtingen aangesloten bij Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN), het Nationaal Restauratiefonds (NRF) en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Potentiële aanvragers worden door het bureau regelmatig doorverwezen naar de regionale boerderijstichtingen die met hun specifieke kennis van de regio behulpzaam kunnen zijn bij het beantwoorden van vragen over herkomst en historische details.

Binnen de erfgoedsector neemt het Boerderijfonds deel aan het netwerk Routekaart Verduurzaming Monumenten. Het fonds neemt ook deel aan de klankbordgroep Iconisch Landelijk gebied van het programma Mooi Nederland. In het kader hiervan werden in 2023 meerdere bijeenkomsten (fysiek en online) bijgewoond.

Er is met enige regelmaat contact met collega-organisaties binnen de erfgoedsector, zoals Erfgoed Zeeland, stolpenconsulent Noord-Holland, Kenniscentrum Herbestemming Noord, Het Oversticht, Monumentenwacht, Hollandsche Molen en de regionale boerderijstichtingen. Ook is er contact met de provincieambtenaren die (agrarisch) erfgoed in hun takenpakket hebben.

2.1 Bestuursverslag

Boerderij in beweging

Op initiatief van het Boerderijenfonds en Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN) werd in 2021 in samenwerking met de RCE en het NRF het programma Boerderij in beweging opgezet.

Boerderij in beweging is een reeks ontmoetingen en bijeenkomsten die verspreid door Nederland plaats vinden in de periode 2021-2023. Onderwerp is de inzet van agrarisch erfgoed bij de ontwikkeling en herinrichting van een leefbaar platteland. Het Boerderijenfonds is de trekker van dit programma. In 2023 vonden twee activiteiten plaats binnen Boerderij in beweging.

Webinar Agrarisch Erfgoed

Op 15 februari werd in samenwerking met AEN en de Erfgoedacademie een webinar Agrarisch Erfgoed georganiseerd. Daarin werd in vogelvlucht de maatschappelijke context van het veranderende platteland geschetst en het belang van agrarisch erfgoed. Aan de hand van enkele voorbeelden werd gewezen op de kansen die herbestemming van historische boerderijen biedt voor een leefbaar platteland. Het webinar was bedoeld voor ambtenaren gemeenten en provincies, adviseurs ruimtelijke kwaliteit en gebiedsontwikkeling, agrarisch makelaars en bedrijfsadviseurs, landschapsarchitecten en andere belangstellenden. Dat het onderwerp inmiddels leeft, bleek uit het aantal van 193 aanmeldingen.

Expositie Iconen van het platteland

Als tweede activiteit werd een buitententoonstelling gemaakt over historische boerderijen. Doel van deze tentoonstelling was om bij een breder publiek de bewustwording te vergroten rondom het belang van historische boerderijen voor een toekomstbestendig, vitaal platteland. De tentoonstelling had een sprekende vormgeving, ontworpen en gemaakt door decorontwerper Janco van Barneveld met medewerking van fotograaf Harry Cock en grafisch vormgeefster Aukje Gorter.

Onder de titel Iconen van het platteland, historische boerderijen op weg naar de toekomst reisde deze tentoonstelling van 18 mei tot 1 oktober 2023 door het land. Er werden vier locaties aangedaan, waar de expositie 4-5 weken stond: het Fries Landbouwmuseum (Leeuwarden, Fr), de Brink (Orvelte, Dr), het Boerenbondsmuseum (Gemert, NB), Belevenisboerderij Schieveen (Rotterdam, ZH).

Rond de expositie werden op de vier locaties extra activiteiten georganiseerd in samenwerking met de regionale boerderijenstichting en lokale organisaties.

2.1 Bestuursverslag

Leeuwarden:

Feestelijke opening van de expositie op 17 mei 2023. Op zaterdag 20 mei organiseerde Boerderijstichting Fryslân in samenwerking met het Fries Landbouwmuseum een fietstocht langs de oever van de voormalige Middellzee. De fietstocht begon met een bezoek aan de tentoonstelling.

Orvelte:

Op zaterdag 17 juni 2023 organiseerde Stichting Drents Agrarisch Erfgoed voor de opening van de expositie in Orvelte de lezing 'Behoud van oude boerderijen: een kwestie van (n)iets doen?!' De lezing werd gegeven door Frank van der Velden van Het Drentse Landschap.

Gemert: Op zaterdag 22 juli werd een toelichting op de expositie gegeven door Gitta op den Akker voor de vrijwilligers van het Boerenbondsmuseum.

Rotterdam:

In het weekend van 16/17 september werden er door Natuurmonumenten activiteiten georganiseerd op Belevensboerderij Schieveen in het kader van de Rotterdam de boer op!-dagen. Daarop is aangehaakt met een rondleiding op zaterdag 16 september door Catherine Visser van DaF Architecten, verantwoordelijk voor renovatie en herbestemming van de historische boerderij. Op zondag 17 september werd er een lezing georganiseerd over historische boerderijen door cultuurhistoricus Frits van Oostroom.

Om een beter beeld te krijgen van de manier waarop de expositie werd ontvangen door het publiek, en in hoeverre het onderwerp leeft, zijn er in Orvelte, Gemert en Rotterdam gesprekken gevoerd met de bezoekers. Marieke van Bommel van het Boerderijfonds en Annika Eskes (freelance interviewer) waren op deze locaties een dag aanwezig bij de expositie. Een paar opmerkingen van bezoekers:

'Geweldig! Het onderwerp moet aandacht krijgen, vooral met de politieke discussies die nu gaande zijn. Ik vind dat deze expositie het onderwerp heel goed uitlicht.'

'Ik wist niet dat erfgoed zo leuk kon zijn!'

'De vorm van de expositie maakt me nieuwsgierig.'

'Het is mooi om te zien wat er allemaal mogelijk is met herbestemming.'

Na afloop van de tournee kon worden vastgesteld dat het goed heeft gewerkt om de expositie te plaatsen op locaties waar al veel publiek komt. Erfgoedlocaties als Orvelte en het Fries Landbouwmuseum leken het meest passend wat betreft interesse vanuit het publiek. Op basis van de jaarlijkse bezoekersaantallen van de gastlocaties was er een potentieel publieksbereik van 30.000 bezoekers in de periode van de expositie. Hoeveel daarvan daadwerkelijk de expositie heeft bekeken kon niet worden vastgesteld.

2.1 Bestuursverslag

Communicatie en publiciteit

Een groot deel van de communicatie gebeurt via de website. Uitgebreide informatie over de richtlijnen en criteria van het fonds is op de website te vinden, evenals het aanvraagformulier. Op de pagina Projecten op de website is een overzicht van de gehonoreerde projecten te vinden, met een samenvatting, foto's en links naar de desbetreffende websites.

Daarnaast wordt er gecommuniceerd via persberichten en social media (Facebook, Instagram en LinkedIn). Het aantal keer dat de website is bekeken in 2023 is 15.044 keer door 4258 bezoekers. Persberichten worden mede verspreid via het Nationaal Restauratiefonds, de website Monumenten.nl, de Erfgoedstem, de website en nieuwsbrief van AEN en via social media.

Rond de expositie werd extra publiciteit gemaakt via flyers die onder meer werden verspreid via de regionale boerderijenstichtingen. Naast de website van het fonds was informatie over de expositie ook te vinden op de website van Boerderij in beweging. Hier konden bezoekers alle laatste informatie over de tour vinden. Uiteraard zijn de verschillende locaties van de tour en activiteiten uit het randprogramma ook gedeeld op de sociale media: Facebook, Instagram en LinkedIn.

Per locatie werden persberichten verstuurd. In de regionale kranten (zoals Eindhovens Dagblad, Brabants Dagblad, AD) en op toeristische regionale websites (zoals Dagjeweg.nl, Uitzinnig.nl, Drenthe.nl, omroep Peelrand) werd een bericht geplaatst over de expositie. In het tijdschrift Monumentaal verzorgde het fonds in januari de gastcolumn met als onderwerp de tournee van de expositie. In het tijdschrift van de RCE werd in augustus aandacht besteed aan de tentoonstelling.

Publicaties

Eind 2023 kwamen twee publicaties gereed die begin 2024 zijn verspreid. In het magazine Een nieuwe toekomst voor historische boerderijen worden zeven herbestemmingsprojecten van boerderijen nader belicht. De eigenaren vertellen over hun ervaringen in de praktijk en geven tips. Het magazine biedt in tekst en beeld inspiratie voor eigenaren, overheden en belangenorganisaties om de kansen te benutten die herbestemming van agrarisch erfgoed biedt.

Daarnaast is er een digitaal overzicht gemaakt van de vijftwintig projecten die door het Boerderijenfonds zijn gehonoreerd in de periode 2020-2023: 25 boerderijen, 25 nieuwe bestemmingen. Deze projecten laten een staalkaart aan mogelijkheden voor herbestemming zien.

Beide publicaties zijn ook via de website van het fonds te downloaden.

2.1 Bestuursverslag

Gerealiseerde projecten

Van de vijfentwintig gehonoreerde projecten in de periode 2020-2023 zijn er in 2023 zeven opgeleverd. In totaal zijn er eind december 2023 dertien projecten gerealiseerd, vijf in uitvoering en zeven in voorbereiding.

Bij een aantal projecten is door omstandigheden vertraging opgelopen voor de start van de bouw. De oorzaken zijn divers: soms laten subsidies of leningen langer op zich wachten, vergunningsprocedures verlopen trager of aannemers kunnen pas later beginnen vanwege de drukte in de bouw. Ook de stijgende bouwkosten spelen een vertragende rol.

Op 15 april bracht de beoordelingscommissie een bezoek aan twee projecten in Friesland: landgoed Boschhoeve in Nijeberkoop en Nijkleaster in Hilaard. Op Landgoed Boschhoeve is een deel van de boerderij herbestemd tot winkel, productie- en workshopruimte ten behoeve van de pachters, het natuurinclusieve boerenbedrijf Boeren in het Bos. De pachters vertelden bevlogen over hun vernieuwende manier van landbouw bedrijven en leidden de commissie rond. Hoewel nog niet alles af was, was al wel zichtbaar hoe de boerderij werd aangepast aan de nieuwe bedrijfsvoering en daarmee toekomstbestendig werd gemaakt. Nijkleaster in Hilaard is een klooster nieuwe stijl, gevestigd in een kop hals rompboerderij midden in het Friese land. Het project was bijna gereed, en de commissie was zeer onder de indruk van de manier waarop de boerderij een complete transformatie heeft ondergaan. Er was veel lof voor de manier waarop een nieuwe kloostervleugel en nieuwe woningen zijn toegevoegd, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de historische uitstraling van boerderij en erf.

Bestuur

Het bestuur kwam in 2023 zeskeer bij elkaar, zowel live als online. Het bestuur was vertegenwoordigd bij de opening van de expositie in Leeuwarden, de lezing in Orvelte en het Platform Agrarisch Erfgoed bij de RCE. Daarnaast nam een bestuurslid deel aan een overleg met de Federatie Grote Monumenten Gemeenten en aan de bijeenkomst TOP Agrarisch Erfgoed van de provincie Zeeland.

Holten, 04-06-2024

Het bestuur:

A.A. Peters

A.E. Van Arkel

L. Thijssen

J.J. de Jong

3. JAARREKENING

3.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Vervoermiddelen	<u>3.420</u>	3.420	<u>-</u>	-
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen	<u>86.595</u>	86.595	<u>-</u>	-
<i>Liquide middelen</i>		147.757		189.704
Totaal activazijde		<u><u>237.772</u></u>		<u><u>189.704</u></u>

Holten, 04-06-2024
Stichting Boerderijenfonds

A.A. Peters

A.E. Van Arkel

L. Thijssen

J.J. de Jong

3.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Algemene reserve	119.586		88.933	
Reserve onverdeeld resultaat	<u>-28.284</u>		<u>30.653</u>	
		91.302		119.586
Kortlopende schulden				
Overige schulden	131.860		66.749	
Overlopende passiva	<u>14.610</u>		<u>3.369</u>	
		146.470		70.118
Totaal passivazijde		<u><u>237.772</u></u>		<u><u>189.704</u></u>

Holten, 04-06-2024
Stichting Boerderijenfonds

A.A. Peters

A.E. Van Arkel

L. Thijssen

J.J. de Jong

3.2 Staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Subsidiebaten	945.154	58.300	853.086
Baten	945.154	58.300	853.086
Verstreckte subsidies	869.484	-	735.931
Activiteitenlasten	869.484	-	735.931
Bruto exploitatieresultaat	75.670	58.300	117.155
Kosten uitbesteed werk	82.095	86.500	78.572
Overige personeelskosten	3.018	4.200	2.429
Huisvestingskosten	828	1.500	708
Materiele en immateriele ondersteuning en kennisontwikkeling	71.870	85.000	1.572
Kantoorkosten	6.418	6.950	2.422
Algemene kosten	17.039	17.650	6.860
Overige kosten	-	1.500	1.988
Beheerslasten	181.268	203.300	94.551
Exploitatieresultaat	-105.598	-145.000	22.604
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	77.496	-	9.099
Rentelasten en soortgelijke kosten	-182	-800	-1.050
Som der financiële baten en lasten Resultaat	77.314	-800	8.049
	-28.284	-145.800	30.653
Resultaat	-28.284	-145.800	30.653

Holten, 04-06-2024
Stichting Boerderijenfonds

A.A. Peters

A.E. Van Arkel

L. Thijssen

J.J. de Jong

3.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Boerderijenfonds, statutair gevestigd te gemeente Deventer, bestaan voornamelijk uit:

Het Boerderijenfonds is een landelijk stimuleringsfonds voor herbestemming, in combinatie met verduurzaming en/ of restauratie, van agrarisch erfgoed. Het fonds richt zich op onderscheidende herbestemmingsprojecten van historisch waardevolle boerderijen, die bijdragen aan een toekomstbestendig platteland.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Boerderijenfonds, statutair gevestigd te gemeente Deventer is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 77260228.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Boerderijenfonds zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Kleine Organisaties-zonder winststreven' (RJK C1).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende toelichting.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Indien grond gekocht is met opstallen, met de intentie de opstallen te slopen of teniet te laten gaan en vervolgens op de grond nieuwbouw te realiseren, dan maken de eventuele boekwaarde van de opstallen en de gemaakte sloopkosten deel uit van de verkrijgingsprijs van de grond.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen, de onder de vlottende activa opgenomen effecten en afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengstverantwoording

Verlenen van diensten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

3.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Vervoer- middelen	Totaal 2023	Totaal 2022
	€	€	€
Investeringen	4.840	4.840	-
Afschrijvingen	-1.420	-1.420	-
Mutaties 2023	3.420	3.420	-
	<u>4.840</u>	<u>4.840</u>	<u>-</u>
Aanschafwaarde	4.840	4.840	-
Cumulatieve afschrijvingen	-1.420	-1.420	-
Boekwaarde per 31 december	<u>3.420</u>	<u>3.420</u>	<u>-</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

Overige vorderingen

Vordering Agrarisch Erfgoed Nederland

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
	86.595	-
	<u>86.595</u>	<u>-</u>

Liquide middelen

Rekening-courant Triodos

	<u>147.757</u>	<u>189.704</u>

3.4 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 31 december	<u>119.586</u>	<u>88.933</u>

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2023 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Het ingehouden deel van het resultaat over 2023 bedraagt € 0.

Reserve onverdeeld resultaat

Stand per 31 december	<u>-28.284</u>	<u>30.653</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

Overige schulden

Vooruitontvangen subsidie gelden	125.000	66.571
Te betalen bestuurskosten	-	178
Nog te betalen kosten	6.860	-
	<u>131.860</u>	<u>66.749</u>

De vooruitontvangen subsidiegelden ad € 125.000 betreft de van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vooruitontvangen subsidie gelden ten behoeve van de 2de fase.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	<u>14.610</u>	<u>3.369</u>

De overlopende passiva hebben betrekking op de accountantskosten inzake het opstellen en de controle van eindafrekening van de subsidieperiode.

3.4 Toelichting op de balans

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

De Stichting Boerderijenfonds voert namens de Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN) het project Boerderijenfonds uit. Dit ten behoeve van het stimuleren van het behoud en gebruik van agrarisch erfgoed ter bevordering van een toekomstbestendig platteland. De uitbetaling van de subsidiegelden worden op aangeven van de Stichting Boerderijenfonds namens de Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland verzorgd door de Stichting Nationaal Restauratiefonds.

In de periode 2020 tot en met 2023 is over de subsidieperiode 2020-2023 voor € 4.455.000 aan aanvragen toegekend. Hiervan is voor € 2.502.470 op basis van aangegane en aangevraagde activiteiten uitbetaald.

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Subsidiebaten			
Subsidie operationele kosten	70.670	53.300	94.830
Subsidie marketingkosten	5.000	5.000	22.325
Subsidie projecten	869.484	-	735.931
	<u>945.154</u>	<u>58.300</u>	<u>853.086</u>
Verstrekte subsidies			
Project 2020-5	-	-	30.000
Project 2020-7	-	-	15.700
Project 2020-27	-	-	100.000
Project 2020-2	50.000	-	100.000
Project 2020-1	50.000	-	100.000
Project 2020-25	-	-	15.000
Project 2020-26	43.883	-	-
Project 2020-22	53.995	-	53.995
Project 2020-08	50.000	-	200.000
Project 2022-51	30.309	-	121.236
Project 2022-52	71.200	-	-
Project 2020-24	100.000	-	-
Project 2020-4	100.000	-	-
Project 2021-44	68.722	-	-
Project 2021-33	88.188	-	-
Project 2021-33	88.188	-	-
Project 2022-48	75.000	-	-
	<u>869.484</u>	<u>-</u>	<u>735.931</u>
Kosten uitbesteed werk			
Kosten uitbesteed werk directie	59.851	54.000	49.995
kosten uitbesteed werk secretaris	16.105	27.500	21.230
Vacatiegeld commissie	3.063	3.000	2.784
Advieskosten tbv aanvragers	3.076	2.000	4.563
	<u>82.095</u>	<u>86.500</u>	<u>78.572</u>
Overige personeelskosten			
Reis- en verblijfkosten	<u>3.018</u>	<u>4.200</u>	<u>2.429</u>
Huisvestingskosten			
Huur vergaderruimtes	<u>828</u>	<u>1.500</u>	<u>708</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Materiele en immateriele ondersteuning en kennisontwikkeling			
Kennisontwikkeling en verspreiding	15.521	8.000	88
Boerderij in Beweging	52.719	74.500	1.484
Audiovisueel materiaal Communicatie	3.630	2.500	-
	<u>71.870</u>	<u>85.000</u>	<u>1.572</u>
Kantoorkosten			
Kantoorbenodigdheden	286	-	-
Drukwerk	3.227	4.000	286
Portokosten	704	-	21
Telecommunicatie	939	1.200	890
Internetkosten	363	-	363
Kosten automatisering	192	950	174
Contributies en abonnementen	-	-	83
Overige kantoorkosten	707	800	605
	<u>6.418</u>	<u>6.950</u>	<u>2.422</u>
Algemene kosten			
Accountantskosten	14.612	11.000	3.452
Notariskosten	-	-	415
Zakelijke verzekeringen	718	500	430
Bestuurskosten	1.709	6.150	2.563
	<u>17.039</u>	<u>17.650</u>	<u>6.860</u>
Overige kosten			
Bijeenkomsten Kennisdeling	-	1.500	1.988
	<u>-</u>	<u>1.500</u>	<u>1.988</u>
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rentebaten	<u>77.496</u>	<u>-</u>	<u>9.099</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rentelast rekening courant banken	-	-	868
Bankkosten en provisie	182	800	182
	<u>182</u>	<u>800</u>	<u>1.050</u>